בטיחות וגיהות

www.osh.org.il

● גליון 451 ●
דצמבר 2006
טבת תשס"ח

ISSN 0793-2480

עלון המוסד לבטיחות ולגיהות

המערכת: רח' מוא"ה 22, ת"א 61010, טל. 03-5266476

מצפים לחורף גשום ובטוח

הכנת המפעל - המבנה וסביבתו - לעונת הגשמים הרוחות והקור תאפשר את תפקודו הרצוף למרות ההפרעות הצפויות

כדי לעבור את פגעי החורף בשלום וברווחה יש להיערך מבעוד מועד ולבצע את כל ההכנות הנדרשות למניעת פגיעת מי הגשם, הרוחות והקור בעובדים ובנכסים.

הצפות ומי הגשם

יש להבטיח שמי הגשמים לא יחדרו לתוך המבנה ולא יציפו את דרכי הגישה ואת חצר המפעל.

אם הפגמים שהתגלו באיטום המבנה בחורף שעבר תוקנו במשך חודשי הקיץ - נראה שהמבנה כמעט מוכן לקבל את החורף. כמעט מוכן - כי נותרו עוד כמה עניינים לסידור:

- סריקת מעטפת הבניין לגלוי פגמים חדשים באיטום וסתימות במערכת הניקוז: האחראי (איש התחזוקה) חייב לסקור את מעטפת המבנה "מן המסד עד לטפחות" ולאתר את כל הסדקים בגג ובקירות. זוהי הדקה האחרונה לסתום אותם בחומרים המתאימים. בסיור על הגג - חשוב לנקות את הגג מלכלוך ומחפצים שהרוח עלולה להעיף וגם ממיתקנים מיותרים, שאריות חומרי בנייה וחפצים, כדי לאפשר זרימה יעילה של המים על פני שיפועי הגג אל המרזבים, ולוודא שפתחי המרזבים נקיים ומכוסים ברשתות (המונעות חדירת עלים ולכלוך לתוך הצנרת).
- מי גשם ורטיבות עלולים לחדור גם דרך הקירות, החלונות והדלתות. ציפוי שלם על קירות החוץ הוא מעיל גשם מוצלח לבניין. בנוסף יש לזגג את כל החלונות השבורים, לאטום סביב המשקופים במקומות המועדים לפורענות ולסלק חפצים ולכלוך, אשר עלולים לעצור את ניקוז המים מהחלון. פתחי הדלתות וסביבתם צריכים לעבור טיפול דומה.
- סביב הבניין, על מישטחי החצר, מצטברים חפצים ולכלוך. כל עצם המעכב את זרימת המים והלכלוך גורם לשלוליות בוץ ליד הבניין ובשטחי החוץ. אנשי התחזוקה צריכים לדאוג שתעלות הניקוז סביב הבניינים תהיינה פתוחות כדי לאפשר את הרחקת המים מהמבנה. לצורך כך יש לתקן שיפועים שנפגמו ו/או להשקיע בסלילת מישטח משופע כנדרש (אם לא בוצע כבר בחודשי הקיץ).
- חשוב מאוד להשקיע בפעולה מונעת במערכת הניקוז והביוב שבתחומי המפעל. מי הגשם מעמיסים על המערכות התת קרקעיות, עד שהן מתפקעות לעתים מרוב שפע ועוברות על גדותיהן. לכן, יש לפתוח את כל פתחי הביקורת, ולשחרר מישקעים של לכלוך וסבך של שורשים שהצטברו בתאים ובתוך הצינורות. זוהי פעילות לא קשה ביום שמש סתווי או חורפי אך צרה צורה ביום גשום וחשוך, כשכל התכולה גולשת החוצה ומדיפה ומציפה את האזור כולו. אם נדרשת כניסת אדם למערכות התת-קרקעיות זכרו שזהו מקום מוקף, ונדרשים אמצעי אבטחה לעובד בו.

רוחות

רוחות חזקות עלולות לגרום לנזקים קשים - להרוס, לגרום לפגיעות בגלל פגיעת עצמים בבני אדם ולניתוק אספקת חשמל ותקשורת ממערכות כבלים עיליות (עם סיכוני התחשמלות), גם מבלי שתגענה לעוצמות של סופה. לכן:

- סלקו כל עצם קל עם פוטנציאל תעופה מהגג ומסביבת המפעל;
- קשרו לוחות פח, לוחות עץ, יריעות וכו' כך שלא יזוזו ממקומם;
- גזמו ענפי עצים מסביבת כבלי חשמל ותקשורת באתר כדי שלא ייפגעו מתנועת הענפים ברוח;
- בדקו את הצמחייה שבנחלתכם והסירו ענפים מיותרים וחלשים.

קור

מלבד ההשפעות החיוביות של חימום הבניין על בריאות העובדים ועל תפוקתם, קיימים בחימום סיכונים לא מעטים. אולמות העבודה צריכים להיות בטמפרטורה סבירה לרווחת העובדים (הפב"ט קובע טמפרטורה מינימלית של $16^{\circ}c$ לעבודה בישיבה).

- אמצעי החימום המקובלים במפעלים כוללים בד"כ שריפת דלק (סולר, נפט, גז), הפולטים גזים רעילים בשעת שריפה. החללים נשמרים סגורים היטב ככל האפשר כדי למנוע בריחת חום. אך, נשימת האוויר המצטבר בחללים סגורים עלולה לגרום לבעיות בריאות קשות, בגלל מחסור בחמצן ובאוויר צח. לכן חייבים להתקין באולמות ובחדרים אמצעי איוורור יעילים ומספיקים, ואמצעים להגברת הלחות בחלל במקומות שבהם האוויר מתייבש יתר על המידה בגלל החימום.
- להרחיק חפצים וחומרים דליקים מסביבת מקורות החום.
- לתת את הדעת לעומס המוגבר על מערכת החשמל אשר עלול לגרום להפסקות בזרם וגם לשריפות.

נקיון

הבוץ, הרטיבות והצפיפות שמאפיינים את אולמות העבודה בימי החורף גורמים לללכלוך רב ולסיכוני החלקה ונפילה. נוסף על התחושה הנוחה בסביבת עבודה נקייה יש להקפיד על הניקיון גם מהיבט הבטיחות:

- יש להקפיד על מישטחי רצפה יבשים ונקיים לאורך כל יום העבודה ולעצור בוץ ורטיבות כבר בכניסה.
- להתקין אמצעים לניקוי הנעליים בכל הכניסות למבנה.

מים חמים אינם פינוק

אספקת מים חמים למקלחות ולכיורי הרחצה איננה רק שאלה של נוחיות. עובדים שיאלצו להתקלח במים קרים עלולים להצטנן, לחלות ולהיעדר מן העבודה, ועובדים שיאלצו לחזור לביתם מבלי להתקלח אחרי העבודה עלולים לגרור איתם זיהומים שמקומם בפתחי הניקוז של מקלחות המפעל.

באיחולי חורף טוב לכולם.

לקה בלבו והוכר כנפגע בעבודה

עובד לקה בהתקף לב לאחר ויכוח עם הממונה עליו

פקיד בבנק נקלע לוויכוח עם מנהל בענייני עבודה. עקב הוויכוח נכנס העובד ללחץ נפשי שגרם לו לכעס. הוא חש בליבו, אושפז בבית חולים ועבר צנתור לב.

רופא מומחה שמונה ע"י בית המשפט קבע שקיים קשר סיבתי ברור בין האירוע בעבודה לבין האוטם שאובחן. למרות שהעובד נקלע בעבר לוויכוחים שונים - הוויכוח הנדון בשונה מהם התנהל בנוכחות קהל, ואין ספק שהחיש את בוא האוטם.

עבודות שירות למנהל עבודה על אחריות למות עובד

העובד נהרג מהתמוטטות תעלה שבה עבד

בעבודות החלפת צנרת ביוב עירונית נחפרה תעלה בעומק 3 מ' באמצעות מחפרון. לאחר מכן ירד עובד לתעלה, באמצעות סולם, כדי להניח את הצינורות החדשים. לפתע התמוטטה דופן התעלה וקברה חיים את העובד ששהה למטה.

נגד חברת הבנייה שביצעה את העבודות ונגד מנהל העבודה הוגשה תביעה באשמת גרימת מוות ברשלנות, על כי לא דאגו למנוע את האפשרות להתמוטטות - באמצעות שיפוע טבעי, ייצוב דופנות החפירה והנחת תמיכות מתאימות. במקום כל אלה העפר שנחפר נערם מצידיה של התעלה וגרם ללחץ על הדפנות.

מנהל העבודה, מהנדס בהשכלתו, הואשם שלא דאג לביצוע בטיחותי של החפירה. חברת הבנייה הואשמה שלא מינתה מנהל עבודה מוסמך לפרויקט ולא הקפידה שמי שמונה כמנהל עבודה יעמוד בדרישות הבטיחות הנדרשות בעבודה זו. לדעת השופט - חברת הבנייה יכולה היתה למנוע את האסון לו מילאה אחר דרישות הבטיחות הנדרשות.

תביעה להכרה בעקרות עקב העבודה

עובד שנחשף בעבודתו לחומרים כימיים סובל מעקרות

עובד, אב לילדים, שנחשף במסגרת עבודתו לחומרים כימיים שונים, לא הצליח להביא ילד נוסף לעולם במשך 20 שנה. בבדיקות התברר שהוא עקר. העובד תובע להכיר בו כנפגע בעבודה. לדעת מומחה הסיבה לעקרות היא חשיפה, במסגרת עבודתו לחומרים הידועים כגורמים לאי-פוריות.

מעלית משא גרמה למות עובד

עובד נמחץ במעלית שהחלה לפעול בפתאומיות

עובד התבקש להוציא חבילה שנתקעה במעלית משא במפעל שבו עבד. בשעה שמשך את החבילה החלה המעלית לפעול והוא נמשך לתוך המעלית ונמחץ. אנשי מד"א שהוזעקו למקום קבעו את מותו. עובד שהיה איתו נפגע קל.

התברר שבמעלית הקטלנית כבר התגלתה תקלה כחודש וחצי לפני התאונה. המקרה נחקר ע"י המשטרה ואגף הפיקוח על העבודה.

ברזלן בבניין נפגע בידו

פיסת ברזל חדרה לידו של עובד שחצב בבטון

ברזלן חצב בבליטת בטון כדי להסירה מהמבנה. במהלך החציבה חדרה פיסת ברזל לידו השמאלית וגרמה לפציעה שבגינה נזקק לניתוח.

הוא תבע את מעסיקיו על רשלנות שגרמה לו לסבל - על שסיפקו לו פטיש ואיזמל לא תקינים ולא דאגו לאמצעי המיגון הנחוצים, ועל הוצאות והפסדים כספיים שנגרמו לו בעקבות התאונה.

בהסכם פשרה נקבע לו סכום של 58,000 ש"ח כפיצויים, בנוסף לתשלומים מהביטוח הלאומי.

האויב יפים - שומרו עליהם

ירידה במספר תאונות העבודה

על פי דיווח של המוסד לביטוח לאומי חלה ירידה במספר תאונות העבודה בין השנים 1996 ל-2006

מנתונים של המוסד לביטוח לאומי עולה כי בין השנים 1996 ל-2006 חלה ירידה במספר תאונות העבודה. ב-1996 דווח על שיעור נפגעים של 4.32% מכלל המועסקים לעומת 2006, שבה ירד שיעור הנפגעים ל- 2.29% מכלל המועסקים. הירידה משתקפת במספר מקבלי דמי פגיעה שפחתו מ-92,274 ב-1996 ל-64,296 ב-2006. מספר תאונות המוות ב-2006 היה 61 (לעומת 89 ב-1996). מהנתונים עולה גם כי שיעור גבוה של תאונות עבודה מתרחש באתרי בנייה. למרות העלייה במספר המועסקים חלה ירידה בתאונות העבודה. הירידה במספר ההרוגים והנפגעים בעבודה מיוחסת, בין השאר, לפעילות המניעה שמקיימים המוסד לבטיחות ולגיהות, אגף הפיקוח על העבודה במשרד התמ"ת והממונים על הבטיחות במקומות העבודה, שפעלו להגברת ההסברה וההדרכה, ולפעילות הכוללת בנושאי הבטיחות והבריאות בעבודה שנעשתה במהלך העשור האחרון, פעילויות שתרמו להעלאת רמת המודעות לנושאים אלה במקומות העבודה.

המוסד לבטיחות ולגיהות עוסק בהדרכה ובהסברה למניעה של תאונות עבודה ומחלות מקצוע הנגרמות עקב עבודה. המוסד מפעיל במקומות העבודה מדריכי בטיחות וכן ניידת הדרכה, המדריכות את העובדים במפעלי תעשייה ובאתרי הבנייה ב-6 שפות שונות, ומעמיד לרשות ציבור המעסיקים והעובדים מרכז מידע בנושאי בטיחות וגיהות.

זרוע המנוף איננה תחליף לבמת עבודה, ואפילו לא לסולם תקני המאובטח ע"י עמית לעבודה

הבחירה בעמדת העבודה הזאת חושפת את העובד לסיכונים מוגברים לנפילה מגובה

המוסד לבטיחות ולגיהות

מרכז המידע

מודיע

? יש לך בעיה או שאלה – כללית או אישית בתחומי בטיחות ובריאות תעסוקתיות?

? האם אתה זקוק למידע – בנושאי בטיחות וגיהות, חומרים מסוכנים, מניעת תאונות וכד'?

פנה למרכז המידע ותיענה במהירות

ניתן לפנות טלפונית, באמצעות הפקס' או בדוא"ל

כל הפניות נשמרות בסודיות

התשובות ניתנות ללא תשלום (למעט תשובות ליועצים פרטיים, לשמאים ולעורכי דין)

כתובתנו: המוסד לבטיחות ולגיהות, מרכז המידע,
רח' מוא"ה 22 תל-אביב 61010 ת.ד. 1122
טל: 03-5266455 פקס: 03-5266456

דואר אלקטרוני: info@osh.org.il